

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
Горохівського районного суду Волинської області
16.10.2025

м. Луцьк, 2025 р.

I. ВСТУП

У рамках реалізації зобов'язань та виконання Україною функцій національного превентивного механізму (надалі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 16.10.2025 в межах компетенції здійснено відвідування Горохівського районного суду Волинської області (далі – суд, установа) робочою групою НПМ у складі:

Литвинчук Ірина Миколаївна, головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Щесюк Оксана Вікторівна, регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Відвідування проводилось у присутності керівника апарату суду Семенченко Ірина Миколаївна.

Загальна інформація.

Відвідування установи здійснювалось вперше.

Суд розташований за адресою: вулиця Шевченка, 39, місто Горохів, Волинська область, 45701.

Штатна чисельність персонал суду складається з 22 осіб, серед яких 3 суддів.

У ході відвідування суду представникам групи НПМ надано можливість безперешкодного доступу до усіх приміщень будівлі суду (фото 1).

У будівлі суду розташовано один вхід/вихід. У двоповерховій споруді установи на першому поверсі облаштовано приміщення для розміщення особового складу судової охорони, санвузол, доступний для маломобільних груп населення (фото 2). При вході до будівлі наявна вивіска із зазначенням повної назви суду. Будівля адаптована з урахуванням доступності для осіб з інвалідністю, центральний вхід обладнано кнопкою виклику персоналу, наявні інформаційні таблички продубльовані шрифтом Брайля для орієнтації людей із вадами зору, шлях виділено контрастними кольорами, які полегшують орієнтацію людям з обмеженими можливостями руху та вадами зору

Зовні будівлі установи та в приміщеннях суду встановлено 5 камер відеоспостереження, наявне попередження про відеозйомку.

Охорона установи, пропускний режим та реєстрація пропуску осіб до приміщень суду здійснюються працівниками Територіального управління Служби судової охорони у Волинській області.

У холі наявні інформаційні стенди з інформацією для осіб, які прибули до суду, зокрема, номери телефонів гарячих ліній центрів надання безоплатної правничої допомоги, Уповноваженого Верховної Ради України, правами та обов'язками учасників судових процесів (фото 3).

У суді наявні два зали для проведення судових засідань: для розгляду цивільних справ та для розгляду кримінальних справ.

Зала для розгляду кримінальних справ знаходиться на першому поверсі та обладнана загородженням для підсудних зі спеціального захисного скла (фото 4, 6). При вході до вказаної зали знаходиться аптечка, у якій містяться ліки необхідні для надання домедичної допомоги з актуальним строком придатності (фото 6).

Окрім того, зали судових засідань технічно обладнані системою відеоконференцзв'язку, що дозволяє проводити засідання в режимі відеоконференції. Вікна залів судових засідань для розгляду кримінальних справ оснащені ґратами, що забезпечує додаткову безпеку.

Для заїзду спеціального автотранспорту варті та посадки (висадки) обвинувачених, підсудних, засуджених використовується загальний в'їзд. Конвоювання до зали судового засідання з розгляду кримінальних справ здійснюється загальним коридором.

Середня кількість заявок на конвоювання обвинувачених, підсудних, засуджених становить в середньому 4 на місяць.

Укриття знаходиться на відстані 100 метрів у сусідньому приміщенні Державної казначейської служби у Горохівському районі Волинської області, про що судом 06.05.2025 укладено договір про спільне використання приміщення.

Упродовж поточного року до регіонального представництва Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Волинській області звернення щодо неналежного поведіння із обвинуваченими, підсудними, засудженими під час їх перебування у приміщеннях зазначеної установи не надходили.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на захист від катувань, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поведіння чи покарання (стаття 3 Конвенції 4 про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 28 Конституції України).

1. У порушення вимог пунктів 6.5.1 Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 17.05.2010 № 175 (далі – ДБН), а також пунктів 9, 10 Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах підсудних (засуджених) за вимогою судів, затвердженої спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з Генеральної розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної судової адміністрації України, прокуратури України від 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68 (далі – Інструкція), у приміщенні суду не обладнано камери для обвинувачених (підсудних), засуджених, а також приміщення для розміщення особового складу варті. У результаті цього особи, які перебувають під вартою, фактично

утримуються у спеціальному автомобілі, що не передбачено чинним законодавством і не відповідає встановленим вимогам.

Порушення права на життя (стаття 27 Конституції України, стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 3 Загальної декларації прав людини).

2. У порушення вимог пункту 7.1.9 ДБН та пункту 13 Інструкції, в приміщенні суду відсутній ізольований маршрут конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених від камери до зали судових засідань для розгляду кримінальних справ, у зв'язку з чим, обвинувачені, підсудні (засуджені) конвоюються доступними для третіх осіб коридорами.

3. У ході відвідування встановлено, що у суді порушуються правила пожежної безпеки, затверджені наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417, не дотримано вимог пункту 7.2 ДБН. Зокрема, не всі приміщення суду обладнано автоматичною пожежною сигналізацією, відсутні датчики диму, що загрожує життю людей у разі виникнення пожежі.

4. У порушення пункту 5.11 ДБН та пункту 14 Інструкції, не обладнано бокс для заїзду спеціального автотранспорту варті та посадки (висадки) обвинувачених (підсудних), засуджених або огорожену стоянку для спеціального автотранспорту варті біля зовнішнього спеціального входу.

5. У порушення вимог пункту 6.5.2 ДБН, в суді відсутній спеціальний санвузол для обвинувачених, підсудних (засуджених). За інформацією керівництва суду у разі потреби таких осіб конвоюють до загального санітарного приміщення суду.

Порушення права на професійну правничу допомогу (ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, ст. 59 Конституції України).

6. У порушення статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, статті 59 Конституції України, вимог пункту 6.5.2 ДБН приміщення суду не обладнано кімнатою для роботи адвоката з обвинуваченими, підсудними (засудженими), що унеможливорює реалізацію їх права на захист. Окрім цього, зазначене порушення може стати причиною чергових звернень до Європейського суду з прав людини і виплатою Україною значних сум коштів в якості компенсації.

У справі «Фірстов проти Росії» (скарга № 67312/12) Європейський суд з прав людини констатував, що хоч підсудний і міг спілкуватися зі своїм захисником через загородження у залі суду, у тому числі під час перерв, які оголошувалися для цієї мети суддею за клопотанням заявника, не було доведено, що такі консультації носять конфіденційний характер у зв'язку з присутністю конвою у межах досяжності слуху. Таким чином, ЄСПЛ засвідчив порушення статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Отже, проведення зустрічі адвоката із утримуваними особами у приватному порядку є необхідним для їх захисту від неналежного поводження.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ.

Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України у Волинській області:

Вжити дієвих заходів щодо запобігання та недопущення у подальшому порушень, що призводять або можуть призводити до порушень прав людини.

Горохівському районному суду Волинської області відповідно до їх компетенції:

1. Проаналізувати виявлені порушення у діяльності установи та розробити відповідний план заходів щодо їх усунення та попередження в подальшому.
2. Обладнати бокс для заїзду спеціального конвойного автомобіля або огорожену стоянку для спеціального автотранспорту варті.
3. Забезпечити ізольований маршрут конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених від камери до зали судових засідань.
4. Облаштувати у суді кімнату для роботи адвоката з підсудними (засудженими).
5. Обладнати суд приміщенням для конвою, забезпечити кількість камер для підсудних (засуджених) не менш ніж 4 м2 виходячи з розрахунку три камери на кожен зал судових засідань для розгляду кримінальних справ та санітарний вузол.
6. Обладнати приміщення суду автоматичною пожежною сигналізацією.

До звіту додаються фотозвіти на 1 аркуші в одному примірнику.

Керівник групи НПМ:

**Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини**

Ірина Литвинчук

Фото 1

Фото 2

Фото 3

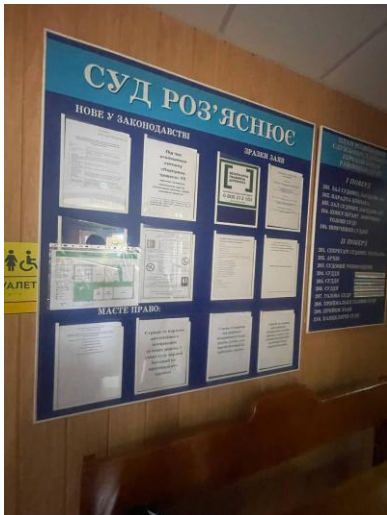

Фото 4

Фото 5

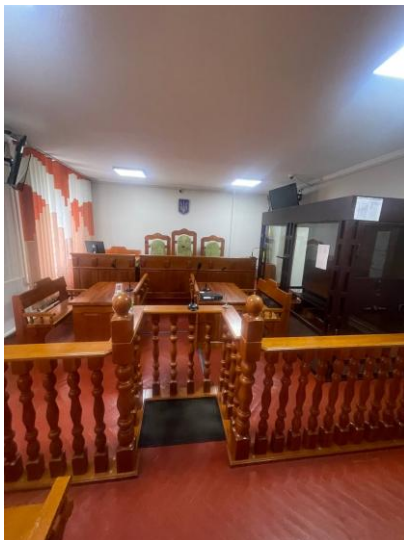

Фото 6

